

(Глас Српске, 20.3.2009)

Предсједавајући Предсједништва БиХ Небојша Радмановић каже да је политичко-безбједносна ситуација у БиХ веома тешка, а да су узроци оваквог стања нарушени политички односи унутар земље, дјеловање ретроградних снага и стална жеља дијела бошњачких политичара за остваривањем максималистичких циљева.

- На сцени имамо потпуно опречне ставове о уставном уређењу земље и другим важним питањима. Присутна је и жеља за укидањем Републике Српске и свјесно радикализовање политичко-безбједносне ситуације. Међународна заједница не помаже у рјешавања тих питања него и даље покушава да примијени силу што је потпуно негативно - рекао је Радмановић за "Глас Српске".

Шта у оваквим условима очекујете од новоименованог високог представника у БиХ Валентина Инцка?

Међународна заједница не може бити присутна у БиХ наредбодавно, јер у том случају нема развоја демократије и убрзања европског пута. Искрено се надам да је Инцко посљедњи високи представник у БиХ и да и он своју улогу схвата као помоћ домаћим лидерима да дођу до договора, без примјене силе и "бонских овлашћења". ОХР треба што прије да буде трансформисан у Канцеларију специјалног представника ЕУ, а не да мијења Устав, јер то није у његовој надлежности. Против сам оваквог функционисања ОХР-а.

Ако би Инцко посегао за "бонским овлашћењима" какве бисмо могли очекивати посљедице?

Инцко треба да буде у функцији Српске и БиХ на њиховом европском путу. Ако под притиском неких моћних чланица Савјета за примјену мира посегне за "бонским овлашћењима" то би створило доста проблема који би показали да је БиХ још далеко од ЕУ. Употреба "бонских овлашћења" већ је нанијела много штете Српској и БиХ. Више нема потребе да се користе "бонска овлашћења", али то не зависи од нас већ од ПИЦ-а.

Аналитичари тврде да је политичка и безбједносна стабилност у БиХ озбиљно нарушена подношењем пријаве против премијера РС и других јавних личности из РС?

Чим је дошло до договора лидера СНСД-а, СДА и ХДЗ-а БиХ у Пруду одмах су настали проблеми. Опозиција је створила тешку климу и свим силама опструише провођење овог споразума. Паралелно с тим покренут је процес против премијера РС и других људи из РС. То је политичка хајка на Додика и екипу људи око њега иза које стоје неки бошњачки политичари и појединци из међународне заједнице који фиктивном причом о криминалу желе да уклоне Додика. Подлогу за то дуго су стварали неки медији и обавјештајни кругови. Овај извјештај је створио низ проблема и показао да унутар институција система дјелују групе које остварују националне и приватне циљеве. Надлежне институције би морале да се озбиљније позабаве овим проблемом.

Како послје дешавања у Агенцији за истраге и заштиту вратити повјерење грађана у институције БиХ?

Повјерење се може вратити, али веома тешко. То је могуће само искреним приступом свих политичара и врхунским професионализмом којих у овом тренутку нема. Ако се чудне ствари дешавају у СИПА, министарствима иностраних послова, безбједности и одбране БиХ онда је јасно да се не може градити повјерење у институције.

Зашто појединцима из Сарајева и међународне заједнице смета Милорад Додик?

Додика нападају зато што власт у РС зна шта хоће, што је направила крупне кораке напријед. Одређени кругови у Сарајеву и појединци из међународне заједнице свјесно су покренули ову хајку како би додатно дестабилизovali стање у БиХ и то је отворило крупно питање функционисања институција. Силом направљене, неке институције на нивоу БиХ показале су да не функционишу у интересу грађана, већ да су у служби

националних група. То нам не треба. РС не поставља упитник изнад БиХ. За РС је неприхватљиво да појединци злоупотребљавају заједничке институције. Такође, неприхватљиво је да то чине појединци из међународне заједнице. Тиме они постављају упитник изнад БиХ. Питање је да ли постоји довољно капацитета да буду ојачане институције или ће бити јаче снаге које ће те институције због паралелизама и приватних шема потпуно растурити.

Угледни амерички дневни листови су писали чак о могућности избијања нових ратних сукоба у БиХ. Јесу ли реалне овакве оцјене и шта је њихов циљ?

Подлога за такве текстове је чињеница да је ситуација тешка. Неки амерички аналитичари су очигледно из обавјештајних кругова дошли до сазнања да у БиХ има одређених снага које су спремне за разне врсту ексцеса и терористичког дјеловања. Тиме треба да се позабаве СИПА и Обавјештајно-безбједносна агенција. Могуће је да је циљ ових чланака и останак ОХР-а у БиХ. Међутим, такве оцјене су контрадикторне са ставом да ће садашњи контингент војника ЕУФОР-а бити смањен са 2.500 на 200.

Може ли се у првој половини године доћи до договора о имовини и правном статусу Брчко дистрикта?

Рјешавање питања Брчког је при крају. Имовина је тежи проблем. Устав БиХ није ријешио то питање. Према Уставу БиХ, не постоји државна имовина. Неки у Сарајеву мисле да је све државна имовина. ПИЦ је прецизирао да треба обавити правичну расподелу имовине између БиХ и других нивоа власти. Синтагма "државна имовина" не постоји ни у Дејтонском споразуму. Ово питање је могуће ријешити смирено и консензусом, али тога у овом тренутку нема чиме се пролонгира останак ОХР-а. Зато је веома тешко процијенити да ли ће ОХР бити затворен у току ове године.

Проблеми су настали и отварањем расправе о евентуалним измјенама уставног уређења БиХ?

Питање уставног уређења земље је унутрашња ствар БиХ и то није услов за улазак у ЕУ. То је и став америчке администрације и ЕУ. Било би боље да се у Прудском споразуму нису ни помињале уставне реформе, јер би се лакше ријешиле друга питања.

Свако прекрајање граница ствара проблеме свугдје у свијету, па тако и у БиХ. Изворни Дејтон је најбољи приступ и домаћи политичари Устав требају дограђивати корак по корак без великих скокова.

Крајем прошле године сте изјавили да очекујете да БиХ у току ове године добије безвизни режим и да аплицира за кандидатски статус у ЕУ? Да ли и даље мислите тако?

Без обзира на тешку ситуацију и даље сам оптимиста. БиХ треба да аплицира за кандидатски статус у току ове године. Од подношења апликације до кандидатског статуса прође годину дана. ЕУ беспотребно кажњава грађане са визним режимом који би требао бити укинут што прије.

У уторак су у Сарајеву и згради Парламента БиХ полијепљене плакате бошњачких "Патриотских снага" са ратнохушачким порукама?

То је забрињавајуће, јер позив на освету је позив на рат. То није патриотизам. СИПА и ОБА не посвећују довољно пажње дјеловању ових група иза којих стоје неки бошњачки политичари. Челни људи ових организација манипулишу бошњачким народом и обећавају им остваривање ратних циљева. То одговара сарајевским политичарима, јер се тиме прикривају стварни проблеми као што су тешка финансијска ситуација у ФБиХ и нестанак милијарди донација. Чини ми се да су у те активности укључени и неки људи који се налазе на високим функцијама у ФБиХ.

Како оцјењујете потезе и иступе Вашег колеге Хариса Силајџића који отворено у свијету лобира против РС?

Многи у БиХ још нису схватили да је она једино могућа као договор три конститутивна народа. Међутим, неки политичари, међу којима је и Силајџић, БиХ у свијету представљају из визуре својих бирача. Али, проблем је што он у свијету, као члан Предсједништва БиХ, представља и друге народе. Неки његови иступи су били контрапродуктивни за БиХ. Његово оспоравање уговора о двојном држављанству између БиХ и Црне Горе наноси огромну штету земљи, јер регионална сарадња је веома битна за европски пут.